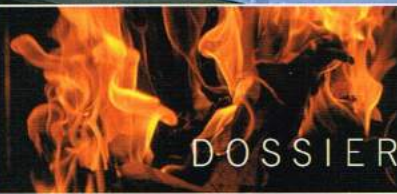

Riant Wonen

RENOVEREN IN STIJL

DOSSIER

VUURARCHITECTUUR

9 789080 344099

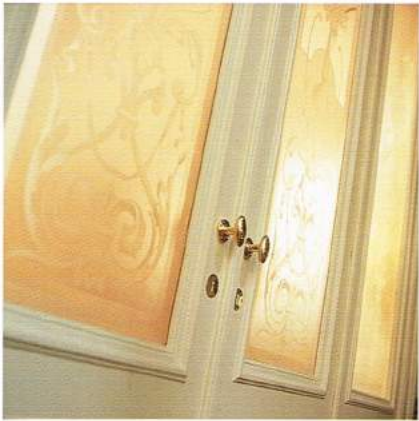
PRIJS: € 14,75

TEKSTEN COSIPRESS-EDUARD CODDÉ, CAROLINE DE RUYCK, BERT VERBEKE

FOTOGRAFIE STUDIO D'ARTÉ, VERNE FOTOGRAFIE

Familiaal erfgoed

tekst Eduard Coddé

De woning is al drie generaties lang in familiebezit, doch de geschiedenis gaat nog veel verder terug... Een inspectie door specialisten van een deel van de oude gewelvenkelders, wijst zelfs in de richting van de 16e eeuw!

De huidige eigenaar, die als derde opeenvolgende generatie het pand bewoont, besloot tot een grondige renovatie - zeg gerust restauratie - toen hij zelf een bijzondere fase in zijn leven doormaakte. "De overstap van een drukke professionele carrière naar een nieuw, zij het daarom niet minder actief leven, leek me bij uitstek geschikt om deze waardevolle woning eveneens nieuw leven in te blazen!", motiveert hij zijn beslissing. "Bovendien is de kans groot dat ik nu, meer dan ooit, van deze woning zal kunnen genieten...", vult hij aan.

EEN SPREKEND GESCHIEDENISBOEK

Door de tijd werd het pand herhaald aangepast - zogezegd gemoderniseerd - waarbij telkens een stukje van de authenticiteit verloren ging. Bovendien speelden de beide wereldoorlogen een grote rol bij de aftakeling van het pand, waarbij herstellingen en wederopbouw veeleer vanuit praktische haalbaarheid, dan vanuit bekommernis om architecturale historiek werden aangepakt.

Deze factoren zorgden ervoor dat, ondanks een grondige voorbereiding van het project, zowat om de haverklap verrassingen de kop opstaken. **"Achter elke wand of deur zat wel iets verborgen, wat de moeite waard was voor restauratie, maar waarvan we absoluut geen weet hadden"**, mijmert de eigenaar. **"Elke fase van de aanpak moest telkens tot driemaal toe overdacht worden!"**.

☒ De oorspronkelijke muurschildering kon slechts aan één zijde van de hal worden gerestaureerd. Aan de tegenoverliggende wand diende een exacte kopie te worden gemaakt, omdat restauratie onmogelijk bleek. De tot de achtergevel doorkennende hal/gang bezit een tongewelf, dat met een sierlijst gescheiden wordt van de wanden. In deze sierlijst werd een onrechtstreekse verlichting aangebracht. Zo wordt het gebruik van verlichtingsarmaturen overbodig en blijft de schoonheid van de wanden intact.

☒ Om de nodige nutsvoorzieningen te kunnen inwerken, diende men de vloer - nu in marmer en tevens als lambrisering opgetrokken tegen de wanden - helemaal uit te breken. Van die gelegenheid werd ook gebruik gemaakt om vloerverwarming te installeren.

De restauratie en renovatie werden zowat het nieuwe levenswerk van onze sympathieke gastheer. Alvorens tot de grote actie over te gaan, documenteerde hij zich grondig over het geliefde object. Zo ontdekte hij een zeer fraaie tekening uit 1773, met de beschrijving *Voorstel voor een nieuwe gevel*. De voorgevel was toen symmetrisch opgebouwd, met centraal geplaatste deur, geflankeerd door de ramen. Er was toen ook een dakkapel, die later weer verdween. Dankzij ver gedreven restauratiewerken wist men deze opnieuw te integreren. Een grondige aanpak van het dak betekende overigens zowat het startsein. Vervolgens werd de na de Tweede Wereldoorlog voorgezette gele gevelsteen gesloopt om plaats te maken voor een nieuwe bepleistering. Tevens werden alle ramen vernieuwd.

De restauratie en renovatie van het interieur vormden evenwel het grootste deel van de opdracht. Hiervoor werd beroep gedaan op Caitlin's Interiors, waar Katleen Godyns een meer dan geboeid luisterend oor bood voor de grootse plannen van de opdrachtgever.

GRAVEN NAAR EEN ONBEKEND VERLEDEN

Het eerste *tastbare* contact, dat een buitenstaander heeft met deze woning, is de bijzondere bel. Een glimmende leeuwenkop met uitgestoken tong, nodigt naast de hoge dubbele deur uit om aangeraakt te worden,... waarna een uit brons gegoten klok enthousiast haar klanken laat galmen doorheen de royale hal.

"De hal was volledig bezet met platen, die een imitatiemarmers decor vertoonden", legt Katleen uit. **"Die werden verwijderd om op zoek te gaan naar een waardevoller verleden. Onder ontelbare lagen behang verschenen plots kranten uit 1830! Voorzichtig verder graven bracht uiteindelijk zeer fraaie, maar haast volledig vergane muurschilderingen aan de oppervlakte"**. Schimmelvorming achter de platen had zijn sporen nagelaten... De oorspronkelijke muurschildering kon slechts aan één zijde van de hal worden gerestaureerd. Aan de tegenoverliggende wand diende een exacte kopie te worden gemaakt, omdat restauratie onmogelijk bleek. De tot de achtergevel doorstekende hal/gang bezit een tongewelf, dat met een sierlijst gescheiden wordt van de wanden. In deze sierlijst werd een onrechtstreekse verlichting aangebracht. Zo wordt het gebruik van verlichtingsarmaturen overbodig en blijft de schoonheid van de wanden intact.

Om de nodige nutsvoorzieningen te kunnen inwerken, diende men de vloer - nu in marmer en tevens als lambrisering opgetrokken tegen de wanden - helemaal uit te breken. Van die gelegenheid werd ook gebruik gemaakt om vloerverwarming te installeren. **"Een keuze die door tal van praktische argumenten werd ingegeven"**, luidt het. **"Het was de bedoeling om niet verplicht te worden telkens de deuren te moeten sluiten - de talrijke doorkijken komen beter tot hun recht - terwijl het gebruik van radiatoren de vertrekken zou ontsieren"**, gaat Katleen verder.

Langsheen de hal/gang, volgen drie vertrekken elkaar op: de voorkamer, een machtige trap-hal en een derde kamer, waarvoor momenteel nog geen nieuwe functie is gedefinieerd. De voorkamer bleek nog in zeer goede staat, zodat een grondige opkuisbeurt volstond. Het hoge plafond is prachtig ingedeeld met sierpleisterwerk, afgewerkt met goudverf. De ontstane vakverdelingen tonen handgeschilderde bloemmotieven, die terugkeren in de paneeltjes van de dubbele, hoge deuren. Vermoedelijk dateren ze van rond 1830. Andere opmerkelijke details vormen het marmeren schouwmeubel, de antieke lichter, de plankenvloer en de schitterende gordijnen in natuurzijde, gecombineerd met een sierlijke wegbinder.

VERRASSEND OM DE HOEK

Oude huizen beschikken vaak over een niet te doorgronden grondplan, waarbij hoekjes en kantjes schering en inslag zijn, maar soms ook een kamer gewoon om het hoekje bij de burens steekt...

Dat geldt ook voor het kamertje achteraan de majestueuze gang, dat vroeger zelfs als salon dienst deed. Een lichtkoepel geeft het daglicht vrij spel in de ruimte. In het renovatieplan werd de ruimte als *reserve* voor later ingetekend. Er is een dressing voorzien met rood marmeren vloer en er werd ook een nieuwe badkamer met douche, toilet en wastafel aangebouwd, waar de rode marmer terugkeert in het blad en de fries.

Het kon niet anders of ook hier zouden wel verrassingen opduiken. En zo geschiedde... De dubbele deur die naar de keuken leidt, bleek een fraaie beschildering met papegaaien te verbergen. Een smeedijzeren lichter siert dit vertrek.

Gelukkig bevonden de wand en vloertegels zich nog in zeer goede staat, waardoor men de keuken verregaand in haar oorspronkelijke staat kon behouden. Blikvangers zijn hier de wandtegels zelf - tot op 1/3 hoogte als lambrisering uitgezet en bovenaan gekroond met een rondom de ruimte doorgetrokken fries - en de massief ogende oude pompsteen. De pomp zelf is hier evenwel verdwenen. Om te vermijden dat een lichter of wandornamenten de aanblik van de keuken zouden verstoren, werd de lichtkoepel voorzien van indirecte elektrische verlichting.

Achteraan het gebouw was nog een gammele constructie uit golfplaten overeind gebleven, van geen enkele waarde, en zelfs met veel goede wil niet als de gedroomde *organgerie* te verbloemen... Slopen was dan ook onherroepelijk de enige voor de hand liggende oplossing. De bouwheer besloot ze te vervangen door een nieuwbouw veranda met dubbele beglazing, waardoor de ruimte als volwaardig leefvertrek kon worden benut. De heel bijzondere oude wandbetegeling, die als een lambrisering rondom loopt, werd daarentegen behouden en met veel geduld gerestaureerd. **"Heimelijk hoopte de tegelzetter dat we niet genoeg oude tegeltjes zouden weten op te snorren"**, herinnert Katleen zich nog goed, **"maar we hadden het geluk een voorraadje te vinden in de kelders, dat net voldoende bleek!"**.

Oude huizen beschikken vaak over een niet te doorgronden grondplan, waarbij hoekjes en kantjes schering en inslag zijn.

☒ Twee zuilen staan als wachters naast de toegang tot de centraal op het gelijkvloers ingetekende traphal. De eerste opdracht bestond erin om deze constructie bij te werken tot een zo perfect mogelijke ronde vorm. Daarna volgde het toepassen van een marmer-schildertechniek. Naast één van de zuilen zit ook nog een vlak met een zelfde bewerking, dat volledig intact is gebleven en dateert van rond 1830.

☒ De traphal was behangen maar ook hier bleek, na voorzichtig ontmantelen, een fraaie muurschildering aan de oppervlakte te verschijnen. Het betrof een Bois de Spa schildertechniek, die door de restaurateur van de muurschilderingen en haar team herkend werd en in haar oorspronkelijke staat hersteld. De hoge deuren, die toegang verschaffen tot de beide woonvertrekken op het gelijkvloers - ze werden ooit achteloos met witte lakverf behandeld! - vormen één sluitend geheel met de prachtige muurschildering, voorzien van een rijke waaier aan groenschakeringen.

De vloer is uitgevoerd in blauwe hardsteen en deze gelegenheid werd meteen aangegrepen voor het verwerken van vloerverwarming. De hoge, smalle deuren die toelaten om de veranda te scheiden van gang en achterste leefkamer, zijn erg waardevol. Ze zijn voorzien van unieke glasramen, kunstzinnig geëtsd en verzuurd. Deze techniek is veel ouder dan het vandaag veelal toegepaste zandstralen van de figuren op glas. Enkele exemplaren konden worden gerestaureerd, voor anderen was het te laat. Namaak naar oud model betekende de enige resterende oplossing.

Aansluitend op de veranda is er een terras aangelegd in Bankarai, dat overloopt in een kleine tuin met een rustgevende waterpartij.

MONUMENTAAL

Twee zuilen staan als wachters naast de toegang tot de centraal op het gelijkvloers ingetekende traphal. De eerste opdracht bestond erin om deze constructie bij te werken tot een zo perfect mogelijke ronde vorm. Daarna volgde het toepassen van een marmerschildertechniek. Naast één van de zuilen zit ook nog een vlak met een zelfde bewerking, dat volledig intact is gebleven en dateert van rond 1830.

De traphal was behangen maar ook hier bleek, na voorzichtig ontmantelen, een fraaie muurschildering aan de oppervlakte te verschijnen. Het betrof een *Bois de Spa* schildertechniek, die door de restaurateur van de muurschilderingen en haar team herkend werd en in haar oorspronkelijke staat hersteld. De hoge deuren, die toegang verschaffen tot de beide woonvertrekken op het gelijkvloers - ze werden ooit achteloos met witte lakverf behandeld! - vormen één sluitend geheel met de prachtige muurschildering, voorzien van een rijke waaier aan groenschakeringen.

De houten trap werd van onder een oude looper aan de oppervlakte gebracht. Vooral de gedraaide stijlen zijn een streling voor het oog. Een opfrisbeurt kon volstaan om het hout van de trap weer tot leven te brengen. Langs heen de trap werd alweer een authentieke muurschildering bloot gelegd, die in al haar glorie kon worden gerestaureerd. Bovenaan de traphal bevindt zich een grote lichtkoepel, waar elektrisch licht is achtergezet, zodat het grootse beeld van de muurschildering niet verstoord wordt door verlichtingsornamenten.

Op de verdieping is vooraan een salon ingericht met een prachtig vergezicht op historische gevels. Elegante gordijnen in natuurzijde sieren de vensters. De ruimte straalt een zeer aangrijpende *oude* sfeer uit, ondersteund door de lambrisering, de oude plankenvloer - de planken zijn wel 20 cm breed en lopen ononderbroken door over ruim 4 meter! - en de lichter, houtsculptuurwerk van Mechelse oorsprong. De pleisteren sierlijsten, die rondom de kamer de overgang tussen plafond en wanden opluisteren, dienden opnieuw te worden getrokken.

Achteraan ligt een slaapkamer met uitzicht op de tuin en een aanpalende, modern ingerichte badkamer. De langwerpige badkamer werd zo praktisch mogelijk ingedeeld, waarbij de plaatsing van het ligbad benut werd om de douche en de nis voor de wasmachine te definiëren. In de slaapkamer met oude plankenvloer, werden de lichtpunten in het plafond gesupprimeerd en de schouwmantel verbreed, zodat deze nu dienst doet als bedachterspon.

Vanuit de verdieping vertrekt een haast verscholen, eenvoudige rechte trap, naar de hoger gelegen vertrekken, die vroeger dienst deden voor het huispersoneel. In de nieuwe plannen werd de ruimte aangewend om er een volledig appartement in onder te brengen, met woonkamer, kitchenette, slaapkamer en badkamer. Helemaal bovenaan zit een imposante zolder, waar het goed bewaarde oude dakgebinte laat wegdromen naar een ver verleden...

☒ Achteraan het gebouw was nog een gammele constructie uit golfplaten overeind gebleven, van geen enkele waarde, en zelfs met veel goede wil niet als de gedroomde organgerie te verbloemen... Slopen was dan ook onherroepelijk de enige voor de hand liggende oplossing. De bouwheer besloot ze te vervangen door een nieuwbouw veranda met dubbele beglazing, waardoor de ruimte als volwaardig leefvertrek kon worden benut.

☒ Elegante gordijnen in natuurzijde sieren de vensters. De ruimte straalt een zeer aangrijpende oude sfeer uit, ondermeer gesteund door de lambrisering, de oude plankenvloer – de planken zijn wel 20 cm breed en lopen ononderbroken door over ruim 4 meter! – en de lichter, houtsculptuurwerk van Mechelse oorsprong.

ACHTERHUIS

Achter de woning was zowat midden de 19e eeuw een tweede, zij het zeer ondiepe woning neergezet. Het bouwwerk deed vooral dienst als werkplaats, maar werd niettemin ook als woning benut. Vandaag zijn er nog enkele typische overblijfselen in terug te vinden die verwijzen naar die functionaliteit: een manueel - d.m.v. een hefboom - bediende waterpomp en een bakoven.

Vanzelfsprekend ontsnapte het achterhuis evenmin aan de grondige aanpak van de eigenaar. Het fungeert vandaag als een prachtig decor, dat best vanuit de veranda kan bewonderd worden.

De gevel werd volledig gerestaureerd, waarbij het zelfs nodig bleek om de elegante sierlijsten opnieuw te trekken. Bijzonder veel aandacht ging uit naar het totaal vervallen torentje – het sieraad, dat delicaat zit vastgehecht aan de hoek, viel haast van de gevel - dat volledig in zijn oorspronkelijke schoonheid herrees. 's Avonds zorgt de verlichting achter de ramen – glas in lood gevat – voor een feeëriek schouwspel.

Bij het aanvatten van dit grootschalige renovatie- en restauratieproject stond de woning overvol met oude meubelen. Katleen Godyns catalogeerde ze allemaal en maakte een selectie voor restauratie. Aansluitend werd een *meubelplan* opgesteld om elk stuk een nieuwe plek te bezorgen. Sommige oude verlichtingselementen werkten nog op gas en werden omgebouwd om als elektrisch licht te worden toegepast in deze unieke woning, waarvan de rimpels zijn vervaagd achter een herwonnen stralende glimlach!

AANPAK MET GEVOEL

Als jonge binnenhuisarchitecte opteerde Katleen Godyns van meetaf aan voor een aanpak vanuit de woonervaring en de cultuur van de opdrachtgever. Het bepalen van sfeer is voor haar de essentiële uitvalsbasis, waarna het beeld wordt omgezet in een praktisch uitvoerbare realisatie.

Zij is steeds meer voorvechter van een hechte samenwerking tussen architect – door wie een globale creatie wordt neergezet – en binnenhuisarchitect – gedreven door de dagelijkse bewoonbaarheid van de woning. Als binnenhuisarchitecte voelt zij een belangrijke taak weggelegd voor het bemiddelen tussen de voorstellingen van de klant en de haalbaarheid van uitvoering. Katleen Godyns kan zich in vele stijlen inleven, maar voor haar is het essentieel dat het *klikt* tussen haar en de opdrachtgever.

Caitlin's Interiors staat vandaag voor een totale aanpak, waarbij zowel ruimte-indeling, restauratie, renovatie (elektriciteitsplannen en loodgieterijplannen), meubilering, verlichting en stoffering evenwichtig aan bod komen.

“Hoe vroeger de samenwerking tussen opdrachtgever, architect en binnenhuisarchitecte kan worden gestart, hoe beter het eindresultaat”, klinkt het vastberaden.

CAITLIN'S INTERIORS

OUDE LIERSEBAAN 98, 2800 MECHELEN

T. 015 331 633 - F. 015 331 633

caitlin@pandora.be

✉ **GETENA nv - Tegels en natuursteen**

MECHELBAAN 454-456, 2580 PUTTE > T. 015 755 439 - F. 015 753 461

getena@proximedia.be - www.proximedia.com/web/getena.html

Wij nodigen u uit in onze nieuwe showroom. Dompel u onder in de rustieke sfeer van terracotta, de klassieke schoonheid van marmers, de futuristische look van glazen tegels,

Onze plaatsingsdienst zorgt voor een professionele afwerking; de natuursteenafdeling maakt de trap, de tafel, het keukentablet, ... van uw dromen.

Kortom: wij serveren u een totaalpakket op maat!

✉ **HUIS DE WESP - Cleynhens Filip & Albert Fabienne**

GROTE BAAN 121, 3150 WESPELAAR > T. 016 604 848 - F. 016 604 884

info@dewesp.be - www.dewesp.be

Reeds meer dan 50 jaar in de regio een begrip voor gordijnen en overgordijnen en sinds 1985 door de huidige zaakvoerders uitgebouwd tot een speciaalzaak voor raamdecoratie met eigen confectieteller. Wij zijn producent van vliegerenramen –en deuren. Op aanvraag verzorgen wij ook uw levering in RAL kleuren.

Ons zonweringassortiment omvat de klassieke producten zoals rolgordijnen, verticale en horizontale jaloezieën; maar ook de meer speciale en verfijnde producten zoals plissés, duettes, silhouettes en luminette behoren tot ons gamma in een rijke waaier van kleuren. Alles op maat gemaakt en door onze eigen plaatsingsdienst vakkundig geplaatst.

Voor een afwerking tot in de details kan u beroep doen op onze maatservice voor tafelnappen, stoelhoezen en sierkussens, geassorteerd aan de raamdecoratie.

☒ Bij het aanvatten van dit grootschalige renovatie- en restauratieproject stond de woning overvol met oude meubelen. Katleen Godyns catalogeerde ze allemaal en maakte een selectie voor restauratie. Aansluitend werd een meubelplan opgesteld om elk stuk een nieuwe plek te bezorgen.